

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Het kabinet gelooft meer in Sinterklaas dan in Jozef

door *Arjen Siegmann*

De auteur is stafmedewerker van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA.

Het kabinet legt in de jongste miljoenennota meer geloof aan de dag in Sinterklaas dan aan de structurele hervormingsprincipes van Jozef. Serieuze politiek richt zich niet in eerste instantie op het rondstrooien van cadeautjes aan de kiezer, maar op het bewaken van het landsbelang.

Als ouders van opgroeiende kinderen leer je het snel af om je kinderen grote, nuttige cadeaus te geven. Als het ene kind één duur cadeau krijgt en de anderen veel kleine cadeaus, dan voelt het eerste kind zich toch tekortgedaan. Kwantiteit is nu eenmaal makkelijker te herkennen dan kwaliteit. Als ouders leer je dit snel, en je zorgt dat het plezier van sinterklaasavond niet door de cognitieve distorties van kinderen aangetast wordt. Iedereen een gelijk aantal, niet te dure cadeaus en genoeg pepernoten met schuimpjes. De avond moet wel gezellig zijn. Het kabinet heeft in de jongste miljoenennota

dezelfde sinterklaaslessen toegepast op de landsbegroting. Het overheersende beeld is dat van een kabinet dat zijn eigen successen wil benadrukken en daarnaast veel kleine uitgaven en lastenverlichtingen doet. Het deelt uit, zodat iedereen wat plezier heeft.

Dat Sinterklaas een slechte inspiratiebron is voor het landsbestuur blijkt echter uit het advies van de Raad van State over de Miljoenennota 2017: de aanpak van de arbeidsmarkt is niet effectief, een noodzakelijke hervorming van het belastingstelsel blijft uit, en er ontbreekt een 'concreet, consistent en geloofwaardig beleid voor het klimaat voor de langere termijn'.

* * *

Christendemocraten laten zich graag inspireren door goede voorbeelden van bestuur en medemenselijkheid. De mens is waardevol en tot alle goeds in staat. Ook tot alle kwaads, en daarom zijn goed bestuur en publiek leiderschap nodig. Er zijn problemen die de kring van mensen te boven gaan en de overheid neemt verantwoordelijkheid waar het nodig is. Dit roept een analogie op met een verhaal uit de Bijbel.

In het verhaal van Jozef (Genesis 37-47) legt Jozef een droom van de Farao van Egypte uit: zeven vette jaren zouden gevolgd gaan worden door zeven magere jaren van hongersnood. De Farao is zo onder de indruk dat hij Jozef direct aanstelt als onderkoning en hem opdracht geeft om maatregelen te treffen tegen de komende hongersnood. Jozef gaat

krachtadig aan de slag door twintig procent van de oogsten te heffen van het volk en dit op te slaan in enorme graanschuren. Door deze structurele hervorming van de Egyptische economie worden de voorwaarden geschapen om te kunnen overleven in de magere jaren.

Zelfs zonder de profetische gaven van Jozef kan onze regering ook al een paar problemen zien aankomen, getuige de analyse van de Raad van State. Hoe zou in deze tijd een jozefstrategie eruitzien? Die zou ten eerste niet kijken naar de meevallers, maar naar de onderliggende patronen en structuur. Zijn we voorbereid op magere jaren? Verhult de kleine economische opleving van het afgelopen jaar niet een onderliggend probleem? Ten tweede zou het een concreet probleem aanpakken dat de eigen mogelijkheden van burgers te boven gaat.

Ten slotte zouden onze bestuurders zich bewust moeten zijn van het doel van economische ontwikkeling. Het concept van het bruto binnenlands product en zijn voorlopers zijn ontwikkeld om de capaciteit voor oorlogvoering inzichtelijk te maken. Zo konden de Engelsen in de zeventiende eeuw berekenen dat zij meer konden opbrengen dan de Franse en Nederlandse economie en dus de oorlog zouden winnen. Keynes schreef in 1940 het pamflet 'How to pay for the war', dat vergelijkbare berekeningen maakte. Maar waar dient de economische groei voor in deze tijd? Jozef bereidde door zijn hervormingen de weg voor het overleven van het volk Israël in Egypte. In onze tijd kan de vraag gesteld worden naar het doel van onze welvaart. Als hervormingen

slagen en de overheidsbegroting is op orde, wat doen we dan? Leuke dingen voor de mensen?

* * *

Een visie op het doel van economische ontwikkeling moet volgen uit een mensbeeld. Zoals dat de mens zijn doel vindt in de betekenis voor zijn medemensen. Een gezonde Nederlandse economie maakt betekenisvol samenleven mogelijk, en vergroot de mogelijkheden die wij kunnen bieden aan elkaar en aan anderen. Mensen die dankzij een gezonde economie elkaar kunnen ondersteunen. Mensen die zicht krijgen op hun eigen mogelijkheden om ook weer anderen te helpen, in het gezin, werkkring en sociale omgeving.

Sinterklaas laat zich enkel leiden door de directe wensen op het verlanglijstje en blijft daarom tot op vandaag populair. De parallel met het verwerven van de kiezersgunst ligt voor de hand. Maar daarin schuilt precies het gevaar. Alleen als politici gedreven worden door intrinsieke motivatie voor het welzijn op de langere termijn kan onze democratie blijven functioneren. De landeigenaren in Egypte

zouden niet uit zichzelf gestemd hebben op een onderkoning die twintig procent belasting wil heffen op de oogst in de vette jaren. Maar toch was deze impopulaire en ingrijpende maatregel de sleutel voor overleven op de langere termijn. Serieuze politiek richt zich niet in eerste instantie op de kiezer, maar op het landsbelang. Laat het kabinet liever

wat pessimistischer zijn over de toekomst dan zich verdringen om op verkiezingsdag als vriendelijke oude man te mogen acteren.

Serieuze politiek richt zich op het lands- belang